

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.I.1390/2024/8.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Csák Zsolt, a tanács elnöke
Dr. Gunyecz Zoltán, előadó bíró
Dr. Domonyai Alexa, bíró
Dr. Kardos Andrea, bíró
Dr. Schmidt Péter, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2025. március 11.
Az ügy tárgya: hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmény
Terhelt(ek): terhelt1 és társa
(terhelt1 I. rendű)
Elsőfok: Szekszárdi Járásbíróság, 15.Bpk.327/2024/3., büntetővégzés
2024. július 4. (jogerő: 2024. augusztus 9.)

Az indítvány előterjesztője: Legfőbb Ügyészség
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt terhelt1 és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Szekszárdi Járásbíróság 15.Bpk.327/2024/3. számú 2024. augusztus 9. napján jogerős büntetővégzése ellen a Legfőbb Ügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szekszárdi Járásbíróság 15.Bpk.327/2024/3. számú büntetővégzését terhelt1 I. rendű terhelt vonatkozásában hatályon kívül helyezi és az eljárást megszünteti.

A Kúria elrendeli terhelt1 I. rendű terhelt által pénzbüntetés, illetve bűnügyi költség címén esetlegesen befizetett összegnek a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkor kamatával együtt a befizető terhelt részére történő visszatérítését.

A Kúria megállapítja, hogy a felülvizsgálati eljárásban felmerült 28.000 (azaz huszonnyolcezer) forint büntügyi költséget az állam viseli.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] **I.** A Szekszárdi Járásbíróság a 2024. július 4. napján meghozott 15.Bpk.327/2024/3. számú büntetővégzésével terhelt I. rendű terhelttel szemben hivatali visszaéles büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 305. § c) pont] és kábítószer birtoklásának vétsége [Btk.178. § (6) bekezdés] miatt – halmazati büntetésül – 1 év 6 hónap fogház fokozatú szabadságvesztést és 200 napi tétel pénzbüntetést szabott ki. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette, megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén legkorábban annak kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.000 forintban állapította meg és kimondta, hogy az így kiszabott 200.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetés esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Rendelkezett a büntügyi költség viseléséről. A büntetővégzés tárgyalás tartása iránti kérelem hiányában 2024. augusztus 9. napján jogerőre emelkedett.

[2] **II.** A bíróság jogerős, vádról rendelkező határozata ellen a Legfőbb Ügyészség terjesztett elő BF.1271/2024/2. számon felülvizsgálati indítványt annak hatályon kívül helyezése és az eljárás megszüntetése végett, melyet a Be. 649. § (2) bekezdésének c) és d) pontjára alapított. A Legfőbb Ügyészség kifejtette, a Be. 696. § (1) bekezdés b) pontja alapján katonai büntetőeljárásnak lett volna helye, mivel a jogerős határozat 2. pontja szerinti tényállásban írt cselekményt I. rendű terhelt hivatásos rendőrként, szolgálatával összefüggésben követte el, ugyanis a szolgálatának teljesítése során tudomására jutott információkat osztotta meg másokkal, ezen nem változtat azon tény sem, hogy I. rendű terhelt szolgálati viszonya a vádemelés időpontjában már megszűnt.

[3] Emellett I. rendű terhelt vonatkozásában a vádemelési jogosultság is sérelmet szenvedett, figyelemmel arra, hogy az 1/2018. Büntető jogegységi határozat értelmében törvényes a vád – a katonai büntetőeljárás kivételével – akkor is, ha azt nem az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság mellett működő ügyész emelte. A katonai büntetőeljárásban azonban a vád törvényességének feltétele, hogy azt katonai ügyész, vagy a legfőbb ügyész által a katonai büntetőeljárásra kijelölt ügyész emelje, ezen szabály megsértése a vádemelési jogosultság hiányát jelenti.

[4] A Be. 700. § (1) bekezdése szerint a katonai büntetőeljárásban az ügyészség feladatát a legfőbb ügyész által kijelölt ügyészség látja el. A katonai büntetőeljárásban katonai ügyész, illetve a legfőbb ügyész által katonai büntetőeljárásra kijelölt ügyész jár el. Arra tekintettel, hogy az ügyben nem katonai ügyész emelt vádat, a vádlói jogosultság hiánya a törvényes vád hiányát jelenti, azaz a vádat nem az arra jogosult emelte.

[5] A Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványára I. rendű terhelt védője észrevételt tett, melyben kifejtette, hogy az indítvánnyal egyetért. A tisztességes eljárás alapvető biztosítéka, hogy az eljáró bíró a törvényes vád eljárásjogi konzekvenciáit az eljárása valamennyi szakaszában levonja és az ebből fakadó követelményeket érvényesítse. A törvényes vád alaki és tartalmi elemei közül bármelyik hiánya esetén a vád nem tekinthető törvényesnek és ekként bírósági eljárás megindítására alkalmatlan.

[6] **III.** A Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványa az alábbiak szerint alapos.

[7] A felülvizsgálat azon rendkívüli jogorvoslat, amely a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozatban esetlegesen megvalósult jogi hibák kiküszöbölését teszi lehetővé. A felülvizsgálat tehát olyan rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős határozata ellen, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és alaki jogi okokra hivatkozással és a Be. 651-652. §-ában meghatározott egyéb feltételek mellett vehető igénybe.

A Be. 648. §-a alapján felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen

a.) a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt

b.) eljárási szabálysértés miatt

c.) az Alkotmánybíróság vagy nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján

d.) a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérés esetén van helye.

[8] A Be. 649. § (2) bekezdése sorolja fel azon eljárási szabálysértéseket, melyek megalapozzák a felülvizsgálatot.

[9] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja értelmében eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a 607. § (1) bekezdés b) pontjában, vagy a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[10] A Be. 608. § (1) bekezdés c) pontja kimondja, a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasítja, ha a bíróság a hatáskörét túllépte, katonai büntetőeljárásra vagy más bíróság kizárólagos illetékességébe tartozó ügyet bírált el.

[11] A Szekszárdi Járásbíróság a hatásköri szabályokat megsértve hozta meg ügydöntő végzését. A Be. 20. § (1) bekezdés 21. pontja alapján elsőfokon a törvényszék hatáskörébe tartoznak a katonai büntetőeljárás hatálya alá tartozó bűncselekmények.

[12] A Be. 696. § (1) bekezdés b) pontja értelmében katonai büntetőeljárásnak van helye a rendőrség, az Országgyűlési Őrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja által a tényleges szolgálati viszonyban tartama alatt elkövetett katonai bűncselekmény, valamint a szolgálati helyen, illetve a szolgálattal összefüggésben elkövetett más bűncselekmény esetén.

[13] A jogerős ügydöntő határozatban rögzített tényállás 2. pontjában írt bűncselekményt terhelt I. rendű terhelt akként valósította meg, hogy a rendőrkapitányság hivatásos állományú rendőreként, szolgálatban szerzett információt közölt arra illetéktelen személyekkel, következésképpen a bűncselekményt a szolgálattal összefüggésben követett el. Erre tekintettel az eljárás lefolytatására irányadó hatásköri szabályok megsértésével hozott büntetővégzést a Szekszárdi Járásbíróság, mivel törvényszéki hatáskörbe tartozó ügyet bírált el.

[14] A Be. 608. § (1) bekezdés a) pontja alapján feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha a bíróság nem volt törvényesen megalakítva, vagy a tárgyaláson a tanács tagjai nem voltak mindvégig jelen.

[15] A Be. C. Fejezete szerinti büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárásban a Be. 741. § (5) bekezdése biztosítja, hogy bírósági titkár is meghozhassa a büntetővégzést, ha az ügyész indítványozza a büntetővégzés meghozatalát.

[16] A Be. 698. § (3) bekezdés alapján katonai büntetőeljárásban elsőfokon és másodfokon hivatásos bíróként katonai bíró jár el.

[17] A Be. 695. § értelmében a Be. rendelkezéseit a katonai büntetőeljárásban az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Ezen törvényi szabály alapján a büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárásban is alkalmazni kell a katonai büntetőeljárás eltérő szabályait.

[18] Mindezekből következően katonai büntetőeljárásban is csupán katonai bíró hozhatja meg a Be. C. Fejezete szerinti büntetővégzést, bírósági titkár katonai bíró helyett nem járhat el, éppúgy, mint bírósági titkár nem hozhat büntetővégzést fiatalokú terhelten szemben [BH 2020.35.].

[19] A Kúria megállapította, hogy megvalósult a Be. 649. § (2) bekezdés c) pontja szerinti felülvizsgálati ok is.

[20] A Be. 6. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a vád alapján ítélezik.

[21] A vád központi jelentőségét a magyar büntetőeljárás alapvető, garanciális tételei között számontartott vádelv adja, ami szoros összefüggésben áll az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt eljárási garanciarendszerrel. A vádelv eljárásjogi garanciája több részelemből épül fel, egyrészt a büntetőeljárás bíróság előtti megindításának mellőzhetetlen feltétele, másrészt a bírósági eljárás vádhoz kötött, azaz a vád jelöli ki az eljárás kereteit, a tettazonosság keretein belül a bíróság köteles kimeríteni a vádat, azonban azon túl sem terjeszkedhet. A vádelv tehát alapvető feltétele annak, hogy a bírósági eljárásban ténylegesen érvényesülhessen az Alaptörvény XXVIII. cikkének garanciarendszere {33/2013. (XI.22.) AB határozat [15] bekezdés}.

[22] A törvényes vád hiánya a Be. hatálybalépésével, azaz 2018. július 1. napjától már nem felülvizsgálati ok. A Be. 649. § (2) bekezdés c) pontja alapján felülvizsgálatnak már csak abban az esetben van helye, ha a bíróság határozatát nem az arra jogosult által emelt vád alapján hozta meg. A nem arra jogosult által emelt vád, mint felülvizsgálati ok a vádlói legitimáció hiányát megjelenítő formai ok, a vádló legitimációjának hiányaként előállt, a vád törvényességét érintő ok.

[23] A Kúria az 1/2018. Büntető jogegységi határozatában megállapította, törvényes a vád – a katonai büntetőeljárás kivételével – akkor is, ha azt nem az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság mellett működő ügyész emelte. A Be. 700. § (1) bekezdése alapján a katonai büntetőeljárásban azonban a vád törvényességének feltétele, hogy azt katonai ügyész vagy a legfőbb ügyész által a katonai büntetőeljárásra kijelölt ügyész emelje. E szabály megsértése a vádemelési jogosultság hiányát jelenti.

[24] A Be. 607. § (1) bekezdés a) pontja alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi és az 567. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott esetekben az eljárást megszünteti.

[25] A Be. 567. § (2) bekezdés c) pontja értelmében a bíróság nem ügydöntő végzésével az eljárást megszünteti, ha a vádat nem az arra jogosult emelte. Jelen esetben pontosan erről van szó, a vádat a Szekszárdi Járási Ügyészség emelte, a vádat kiadmányozó ügyész nem rendelkezik katonai büntetőeljárásra történő kijelöléssel annak ellenére, hogy a Be. 700. § (1) bekezdése szerint a katonai büntetőeljárásban katonai ügyész, illetve a legfőbb ügyész által katonai büntetőeljárásra kijelölt ügyész látja el.

[26] **IV. A döntés elvi tartalma**

[27] Feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés valósul meg, ha katonai büntetőeljárás hatálya alá tartozó bűncselekmény esetén nem katonai ügyész vagy a

legfőbb ügyész által katonai büntetőeljárásra kijelölt ügyész nyújtja be a vádiratot, illetve ilyen eljárásban járásbíróság jár el és a büntetővégzést bírósági titkár hozza meg.

[28] V. A kifejtettek alapján a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdés szerinti tanácsülésen a Be. 655. § (2) bekezdésben előírt összetételben eljárva a Be. 663. § (2) bekezdése alapján a Szekszárdi Járásbíróság 15.Bpk.327/2024/3. számú büntetővégzését terhelt I. rendű terhelt tekintetében hatályon kívül helyezte és az eljárást megszüntette.

[29] A Be. 856. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a pénzbüntetést, valamint a bűnügyi költséget a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori törvényes kamatával együtt a terheltnek vissza kell téríteni, ha rendkívüli jogorvoslat folytán a bíróság a terheltet felmentette, vagy az eljárást megszüntette. E törvényhely második fordulata alapján a Kúria elrendelte az I. rendű terhelt által esetlegesen megfizetett bűnügyi költség mindenkori törvényes kamatával történő visszatérítését.

[30] A Kúria megállapította, hogy a kirendelt védő díjával kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget a Be. 664. § (1) bekezdése alapján az állam viseli.

[31] A Kúria végzése elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. március 11.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Gunyecz Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Kardos Andrea s.k. bíró, Dr. Schmidt Péter s.k. bíró